

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 21C/152/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115206965
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Porubánová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3115206965.3

Rozhodnutie

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Tatianou Porubánovou v právnej veci navrhovateľa Q. R., bytom Q., P. 2598/52, štátneho občana SR, proti odporcovi A. R., bytom Q., T. XXXX/XX, štátneho občana SR, v konaní o návrhu navrhovateľa na zníženie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

Návrh sa zamietá.

Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa domáhal, aby súd znížil jeho vyživovaciu povinnosť k odporcovi na sumu 80,- Eur mesačne s účinnosťou od 7.4.2015. Poukazuje na to, že je práceneschopný, musel preto zrušiť živnosť, t.č. býva u priateľky a ak by sa mu podarilo prenajať byt aspoň za 80,- Eur mesačne, takéto výživné by mohol platiť.

Odporca nesúhlasil so znížením vyživovacej povinnosti. Poukázal na to, že príjmy jeho a matky sú nižšie ako výdavky. Jeho výdavky sa zvýšili, súvisí to s tým, že sa zhoršil jeho zdravotný stav. Počas letného obdobia prekonal ťažký zápal pľúc, bol hospitalizovaný, bola zasiahnutá aj pečeň. V súčasnosti má od lekárov doporučené výrazné obmedzenia, má špeciálnu diétu, nesmie ísť na slnko, nesmie sa namáhať, bol mu doporučený liečebný pobyt v Hágoch. Zvýšené náklady súvisia s diétou a liekmi, rovnako aj s liečebným pobytom, kde doposiaľ nebol, nakoľko nemá finančné prostriedky. Pokračuje v štúdiu na VŠ, chce ju dokončiť, pretože sa mu celkom darí, so štúdiom sú náklady na študijné materiály, musel si kúpiť nový notebook.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, odporcu, svedkyne O. R., oboznámením podstatného obsahu spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20C/252/2014, prečítaním listinných predložených účastníkmi a zistil tento skutkový stav:

V konaní Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20C/252/2014 rozsudkom zo dňa 14. 1. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 19. 2. 2015 súd rozhodol tak, že navrhovateľovi zvýšil výživné na odporcu zo sumy 155,- Eur na sumu 180,- Eur mesačne s účinnosťou od 7.10.2014. Zameškané výživné za obdobie od 7.10.2014 do 14.1.2015 vo výške 82,50 Eur súd povolil splácať v mesačných splátkach po 20 Eur.

V čase tohto rozhodovania odporca bol v akademickom roku 2014/2015 od 1.9.2014 študentom 1. ročníka trojročného bakalárskeho denného štúdia, odboru ekonomika a manažment podniku na Vysokej škole manažmentu v Trenčíne. Priemerný mesačný zárobok matky odporcu bol 455,44 Eur. Z výpisu zo živnostenského registra vyplynulo, že navrhovateľ má od 1.6.2001 živnostenské oprávnenie pre oblasť podnikania masérské služby. V daňovom priznaní k dani z príjmov fyzickej osoby - podnikateľa

za rok 2013 vykázal príjmy 6.836,02 Eur, t.j. 569,67 eur mesačne, výdavky 3.834,45 Eur /z toho poistné 2.198,43 Eur/, základ dane 3.001,57 Eur, daňová povinnosť mu nevznikla. V predložennom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzickej osoby - podnikateľa za rok 2014 vykázal príjmy 6.336,02 Eur, t.j. 528 eur mesačne, a výdavky 3.996,85 Eur /z toho poistné 2.272,76 Eur/, základ dane 2.339,17 Eur, daňová povinnosť mu nevznikla. Vykázané príjmy navrhovateľa korešpondovali s údajmi z predložených peňažných denníkov, v ktorých sú zaevidované pre jednotlivé dni tržby, výdavky, vrátane úhrady mesačného nájomného 85,50 Eur pre JZ. a z ktorých zároveň vyplýva, že navrhovateľ mal ku koncu roku 2013 zostatok hotovosti 2.740,17 Eur, zostatok na bankovom účte 68,44 Eur, a ku koncu roku 2014 mal zostatok hotovosti 45,93 Eur, zostatok na bankovom účte 403,17 Eur. Vo špecifikácii príjmov a výdavkov potom navrhovateľ uviedol čistý zisk za rok 2013 v sume 3.001,57 Eur, t.j. mesačne 250,13 Eur, a za rok 2014 v sume 2.734,04 Eur, t.j. 227,84 Eur mesačne. Osobné mesačné výdavky odporca uviedol za roky 2013 a 2014 v rovnakej výške 92 Eur na nájomné, 21 Eur za energie ohľadom bytu, v ktorom býva a platbu výživného 155 Eur na navrhovateľa. Z výpisov z listov vlastníctva č. XXXX, XXXX, k.ú. Trenčín bolo zistené, že navrhovateľ je výlučným vlastníkom jednoizbového bytu č. X, v dome súp. č. XXXX na pozemku parc. č. XXXX/X, podielovým spoluvlastníkom v podiele 34/2335-in pozemkov parc. č. XXXX/X, XXXX/XX, XXXX/XX, XXXX/XX, všetko zastavané plochy a nádvoría. Patrí mu spoluvlastnícky podiel 1/14-ina k rodinnému domu súp. č. XXX postavenom na pozemku parc. č. XXXX/X, a k pozemkom parc. č. XXXX/X zastavané plochy a nádvoría o výmere 342 m², parc. č. XXXX/X záhrady o výmere 590 m², parc. č. XXXX/XX zastavané plochy a nádvoría o výmere 65 m², zapísané na LV č. XXX k.ú. Q. Q.. Matka odporcu bola výlučnou vlastníčkou rodinného domu súp. č. XXXX na pozemku parc. č. XXXX/XX, a pozemkov parc. č. XXXX/XX o výmere 116 m², parc. č. XXXX/XX o výmere 43 m², parc. č. XXXX/XX o výmere 545 m², všetko zastavané plochy a nádvoría.

Navrhovateľ uviedol, že mal živnostenské oprávnenie na masérske služby, 31.3.2015 živnosť pozastavil. Zrušil živnosť z toho dôvodu, že stratil dosť zákazníkov, navyše ho začala bolieť ruka, nepomohli žiadne obstreky, nakoniec ho poslali na operáciu. Práceschopný je od 2.4.2015, 12.8. prebehla operácia, doteraz prst na ruke nemá ešte zdravý, doporučili mu rehabilitáciu, po skončení PN pôjde na úrad práce, nakoľko počas PN mu odišli všetci klienti. Bude si hľadať robotu, robiť musí, aby z niečoho mohol žiť, má popožičiavané peniaze od

súkromných osôb. Pokiaľ robil, za mesiac zarobil cca 600,- eur, 400,- eur za mesiac mal náklady za nájom, emulzie, pranie, chodil na školenia. Býva v spoločnej domácnosti s priateľkou už asi trištvrte roka., Priateľka kúpila dom za 57 tis. eur, 43 tis. eur má hypotéku, pretože jej chýbali peniaze, tak jej asi 4 tis. eur na kúpu dal, za to na neho napísala 1/14 z domu. Dom by potreboval rekonštrukciu, zatiaľ sa nerobí, má 1-izbový byt, pôvodne ho chcel predať, ale teraz sa rozhodol, že by ho radšej prenajal a peniaze použil na výživné. To sa zatiaľ nepodarilo. Iný majetok nevlastní. Pôvodne mal na kúpu bytu hypotéku, pozháňal si peniaze a predčasne ju vyplatil, aby nemusel platiť úroky. Teraz dlhuje asi 4 tis. eur mame a priateľke, priateľka za neho platila v poslednom období aj alimenty. Za 1-izbový byt platí mesačne celkom 120,- eur, telefón stojí 20,- eur mesačne, nič iné neplatí, nakoľko nemá finančné prostriedky. Jeho priateľka je vychovávateľka v detskom domove. Deti nemá. Zarobí za mesiac 640,- eur. Okrem výživného, ktoré mu určil súd, neprispieva synovi žiadnym iným spôsobom.

Odporca uviedol, že v súčasnosti je študentom 2. ročníka VŠ manažmentu v Trenčíne. Školné sa platí každý rok, teraz má určitú zľavu, za druhý ročník bolo školné cca 1.900 eur. Zvolil si štúdium v Trenčíne, aj keď sa tu platí školné, súvisí to so štúdiom na strednej škole. Nechcel dochádzať za štúdiom do iného mesta, musel by platiť cestu, ubytovanie, stravu. Dňa 1.7. ochorel, do 24.7. 2015 bol v nemocnici. V dôsledku ochorenia mal zasiahnuté pľúca aj pečeň. V podstate bol celý čas doma, nemohol sa namáhať. V mesiaci august lieky nekupoval, kúpil mu ich strýko a mama, možno aj za 100 eur. Išlo o rôzne vitamíny a podporné prípravky na regeneráciu organizmu. Býva v spoločnej domácnosti s mamou, súrodencov nemá. Od babky dostal na 18-te narodeniny byt. Mama zdedila po babke rodinný dom, v ktorom doteraz bývajú, ale dom nevyhnutne potreboval rekonštrukciu. Na to, aby sa financovala rekonštrukcia, musel sa jeho byt predať cca za 50 tis. eur, prerobilo sa prvé podlažie, kde bývajú, robili sa podlahy, steny. Spodné podlažie nie je urobené, to nie je v dobrom stave, stále sú s domom problémy, zateká strecha. Mama bola asi pol roka nezamestnaná, kým sa nepredal byt, museli si popožičiavať peniaze od strýka, tie mu potom bolo treba vrátiť. Teraz si kupoval literatúru na jeden trimester, asi za 30 eur. Pôvodne mal počítač, ten ale prestal fungovať, tak si musel kúpiť notebook, stál cca 700 eur. Jeho výdavky ďalej sú bežné,

na stravu, poistku, oblečenie, telefón platí 10 eur mesačne. Navrhovateľ dlhoval na výživnom, tak ho asi po 3 mesiacoch dal na políciu, výživné následne doplatil, iným spôsobom na jeho výživu neprispieval.

Svedkyňa O. R., matka odporcu uviedla, že podľa jej názoru navrhovateľ sa chce vyhnúť plateniu výživného. Už počas spoločného života neprispieval poriadne na domácnosť, peniaze si odkladal bokom, tvrdil, že má minimálnu mzdu, nebola to pravda. Od apríla navrhovateľ neplatil výživné, nemali dosť financií, preto podal syn trestné oznámenie, tak výživné doplatil. Syn prekonal v júli 2015 ťažký zápal pľúc a 80 % mal zasiahnuté pľúca, mal poškodenú aj pečeň. Za august musela nakúpiť rôzne vitamíny, len tie stáli 100 eur, na ďalšie lieky sa doplácalo asi 20 eur. Je zamestnaná vo firme T., s.r.o. Q.. Jej čistý príjem je 460 eur. Má len jednu výživovaciú povinnosť k synovi, iný príjem ako zo zamestnania nemá. Býva so synom v rodinnom dome. Výdavky na bývanie sú 134 eur mesačne za plyn, 30 eur mesačne elektrina, voda 15 eur mesačne, internet a televízor 30 eur mesačne. Okrem toho platí miestne poplatky za smeti a dane. Dom má 45 rokov, potreboval nutnú rekonštrukciu, z toho dôvodu sa musel predať byt, ktorý kúpili rodičia synovi. Pokiaľ nemala peniaze, požičal jej brat, tie mu musela vrátiť. Synov byt sa predal za 40 tis. eur, tieto

peniaze síce stačili na čiastočnú rekonštrukciu, dali sa do poriadku 4 izby. Jej príjem ale nestačil na to, aby sa zaplatila synovi škola. V dome treba prerobiť vodovod, elektrinu a podobne. Je to dom po rodičoch, má k nemu určitý citový vzťah, ale uvažuje aj o jeho predaji, nakoľko nevládze všetko platiť.

Z dokladov, predložených navrhovateľom bolo zistené, že pozastavil prevádzkovanie živnosti na obdobie od 1. 4. 2015 do 31. 3. 2018. Od 2. 4. 2015 je práceneschopný, 12. 8. 2015 absolvoval operáciu ruky. Pri kontrole 25. 8. 2015 mu bolo doporučené šetrenie ruky ešte 10 - 14 dní. Od apríla do júla mu boli vyplatené nemocenské dávky celkom 869 eur, čo je priemerne mesačne 217,25 eur. Pravidelné mesačné výdavky, energie, nájom bytu, telefón, vedenie účtu a strava si vyčíslil na 262,51 eur.

Zo správy Fakultnej nemocnice Trenčín vyplýva, že odporca bol hospitalizovaný od 10. 7. Do 24. 7. 2015 pre bližšie neurčený zápal pľúc. Matka odporcu vyčíslila celkové mesačné výdavky na 600 eur mesačne, zahrnula do nich pravidelné mesačné platby za telefón, hypotéku, energie a vodu, internet, cestovné, v nevyhnutnej miere stravu, drogériu, ošatenie, pričom príjem jej a odporcu je celkom 640 eur mesačne (460 eur čistá mzda a 180 eur výživné).

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Z vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že od posledného rozhodovania súdu o výživnom v januári 2015 doposiaľ sa zásadným spôsobom nezmenili pomery ani na strane povinných osôb, teda rodičov odporcu, ani na strane oprávnenej osoby, teda odporcu.

Zmena výšky výživného je možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné

odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciú povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

Podkladom pre prípadné úvahy o zmene akéhokoľvek skoršieho rozhodnutia o výživnom je síce zmena pomerov, tou je však podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov v tzv. rodinných veciach vždy len podstatná zmena okolností rozhodujúcich pre určenie výživného a existujúcich tu na jednej strane v čase rozhodovania o prípadnej zmene a na strane druhej v čase rozhodovania pôvodným rozhodnutím. K záveru o takejto zmene tak vždy možno dospieť len zistením rozhodujúcich okolností v čase pôvodného rozhodovania a v čase rozhodovania o zmene, ich porovnaním a komplexným zhodnotením, ktoré z nich prevažujú a či v ich súhrne poskytujú i podklad pre zmenu skoršieho rozhodnutia o výživnom a ak áno, v akom smere a rozsahu a od ktorého času. Pritom iba zmena pomerov výraznejšieho rázu v okolnostiach, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia o výživnom, je dôvodom pre jeho zmenu.

Pokiaľ ide o príjmy navrhovateľa, v skoršom konaní bolo konštatované, že majú klesajúcu tendenciu, v roku 2013 to bolo v hrubom priemerne mesačne 569,67 eur, v roku 2014 528 eur. Za rok 2015 úradnou cestou nebolo možné príjem navrhovateľa zistiť, nakoľko nepodal ešte daňové priznanie, sám uviedol, že za mesiac zarobil cca 600 eur. Za obdobie január - marec 2015 to teda bolo 1800 eur, za apríl - júl 2015 na nemocenských dávkach 869 eur, celkom 2669 eur, priemerne mesačne 381,28 eur. Hoci je toho času navrhovateľ práceneschopný a jeho príjem je nižší, nemožno v súčasnosti konštatovať, že ide o zásadné zníženie príjmu a tiež nemožno konštatovať, že táto zmena bude mať trvalý charakter. Hoci lekársky zákrok, ktorý navrhovateľ podstúpil, operácia ruky, má podstatný význam pre výkon jeho povolania maséra, navrhovateľ ani netvrdil, ani nepreukázal, že v dôsledku týchto zdravotných ťažkostí bude jeho schopnosť vykonávať uvedenú prácu výrazne obmedzená,

resp. nemožná. Za týchto okolností sa javí byť neprimerané a predčasné zrušenie živnosti až do roku 2018 a po skončení doby práceneschopnosti hľadanie iného zamestnania s neistým výsledkom. Navyše pomery navrhovateľa určitým spôsobom ovplyvňuje skutočnosť, že už nežije sám, ale v spoločnej domácnosti s priateľkou, čo má nepochybne vplyv na výšku jeho výdavkov. Jeho majetkové pomery sa nezmenili, ale vznikla mu možnosť prenajímať byt, ktorý vlastní, keďže býva na inom mieste.

Pomery na strane odporcu v zásade tiež zostali rovnaké, naďalej pokračuje v štúdiu na vysokej škole, čo obnáša obdobné výdavky na zabezpečenie jeho potrieb. Hoci jeho zdravotný stav sa skomplikoval a určité zvýšenie výdavkov na lieky vzniklo, nejde o zásadnú zmenu pomerov na jeho strane.

Nezmenili sa ani pomery na strane matky odporcu, naďalej má rovnaký príjem aj majetkové pomery.

Za týchto okolností mal súd za to, že návrh nebol podaný dôvodne, preto návrh zamietol.

Odporcovi náhrada trov konania nebola priznaná, nakoľko si žiadne trovy neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Trenčín písomne v dvoch rovnopisoch.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O. s. p.).